

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Importanța respectării rânduiei tipiconale a slujbelor

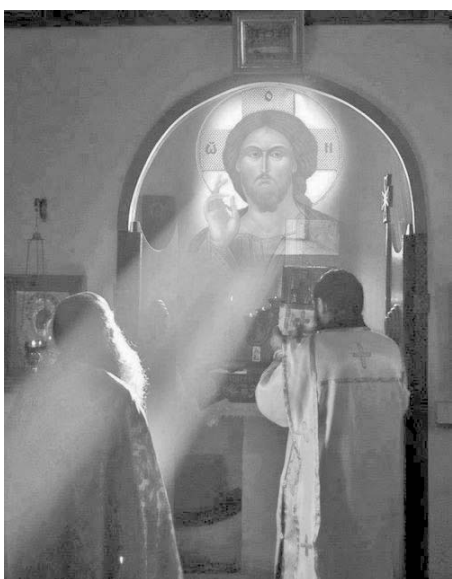
Multe voci, cel mai adesea neautorizate, reproșează slujitorilor Bisericii că rânduielele ei liturgice sunt prea lungi, nemaifiind compatibile cu graba care caracterizează mersul lumii de astăzi.

Rânduiala slujbelor noastre urmează însă un anumit tipic (mod de desfășurare), fixat de oameni cu viață sfântă, canonizați și cinstiți ca sfinți de către Biserica noastră. Ceea ce ei au fixat ca rânduială a slujbelor este de fapt experiența directă cu Dumnezeu, exprimată în rugăciune, aceștia punând în scris cadrele desfășurării acestei experiențe a lor în Biserică, ca rod al lucrării Duhului Sfânt în lume. Așadar, Tipicul bisericesc sau cartea care fixează cadrele desfășurării unei slujbe, nu poartă în primul rând o simplă amprentă umană, nici nu înscrie expresia trăirilor religioase ale unui secol sau altul din cadrul istoriei Bisericii, ci exprimă viața Bisericii, ca respirație în Duhul Sfânt, urmând experiența în rugăciune a sfinților ei.

Slujbele Bisericii nu sunt doar forme goale sau solemnități lipsite de conținut, ci adieri ale lucrării Duhului Sfânt în Biserică. Astfel, fiecare cuvânt rostot în cadrul rânduiei unei slujbe împărtășește un har deosebit, din multitudinea de daruri pe care Duhul Sfânt le împărtășește în Biserică. Așa în cât, o slujbă săvârșită în integralitatea rânduiei ei, ne face părtași la gustarea din întreaga bogăție de daruri pe care Dumnezeu le revarsă asupra lumii prin Duhul Sfânt, în Biserica slavei Sale. Omiterea unei părți din slujbă ne lipsește de o parte a acestor minunate daruri cerești, împărtășite în cadrul acesteia.

Dacă anumite părți ale unor slujbe care se săvârșesc în mod obișnuit în bisericile noastre parohiale (precum citirea Catismelor din Psaltire și a Canonelor din cadrul slujbei Utreniei), pot fi lăsate la o parte în situații speciale, după cum socotește protosul sau preotul cel mai vechi în slujire, acest fapt nu înseamnă că întreg tipicul bisericesc are un caracter variabil, putând fi modificat oricum și oricând și după bunul plac al oricui, ci mai degrabă ele trebuie privite ca pogorâmintele de la regulă, pentru neputințele și slăbiciunile firii noastre,

Pr. Lucian FARCAȘIU

pentru a nu lungi, peste puterile noastre fizice, o slujbă. Aceste modificări ale tipicului, privesc însă numai anumite părți ale slujbei, foarte clar specificate în cadrul acestuia, așa încât nu pot fi operate modificări după bunul nostru plac, fără ca aceasta să devină însă o regulă generală. De asemenea, posibilitatea de a interveni în omiterea acestor părți foarte clar delimitate în tipic, din conținutul slujbelor noastre, o are la parohii numai protosul, la mănăstiri starețul, iar la catedrale episcopul sau eclesiarhul, sau preotul rânduit pentru buna desfășurare a rânduielelor liturgice, nefiind lăsată la bunul plac al cântăreților sau al diferiților credincioși.

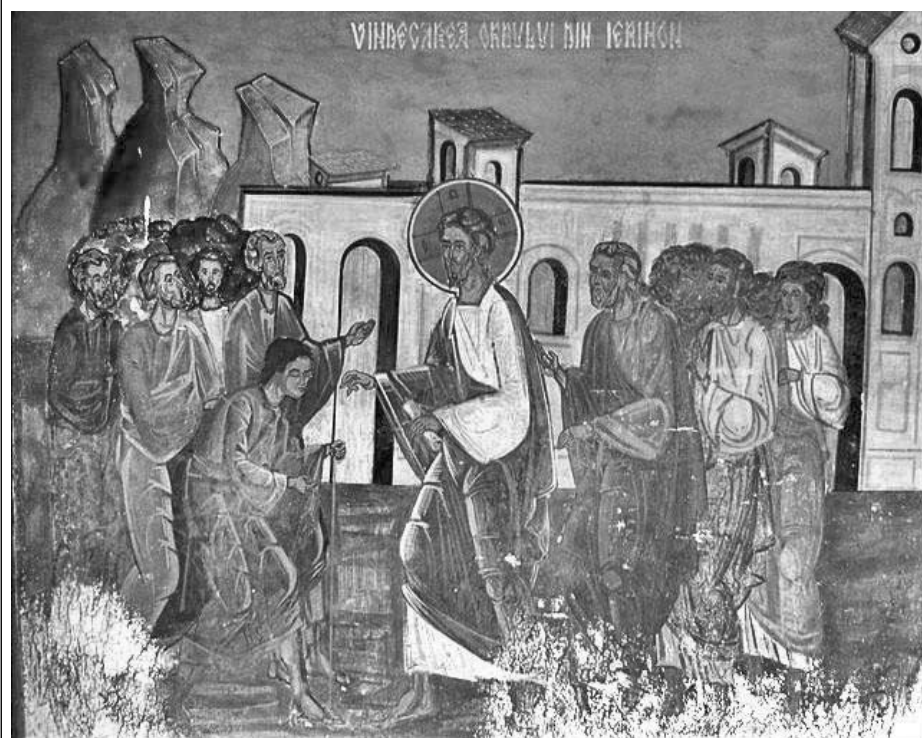
În concluzie, slujbele noastre au un caracter fix, nemodificabil, făcând parte din documentele sau mărturiile Sfintei Tradiții a Bisericii, ele împărtășind multitudinea de daruri pe care Duhul Sfânt le revarsă în Biserică prin intermediul lor. Celor care îi acuză pe slujitorii Bisericii pentru lungi mea slujbelor acesteia, li se potrivește foarte bine cuvântul unui duhovnic român, care aprecia următoarele: „Nu slujba-i lungă, ci lenea noastră e mare”. Scurtarea slujbelor nu e semn de acomodare la duhul lumii, ci mai degrabă sărăcire lăuntrică, lipsire de minunatele daruri împărtășite de Dumnezeu în Biserica Sa, prin intermediul acestora.

PREDICA

Doamne, să văd!

Duminica a XXXI-a după Rusalii

„În vremea aceea, când S-a apropiat Iisus de Ierihon, un orb ședea lângă drum, cerșind. Și, auzind el mulțimea care trecea, întreba ce e aceasta. Și i-au spus că trece Iisus Nazarineanul. Și el a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui David, fie-Ți milă de mine! Și cei care mergeau înainte îl certau ca să tacă, iar el cu mult mai mult striga: Fiule al lui David, fie-Ți milă de mine! Și oprindu-Se, Iisus a poruncit să-l aducă la El; și apropiindu-se, l-a întrebat: Ce vorești să-ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văd! Și Iisus i-a zis: Vezi! Credința ta te-a mântuit. Și îndată a văzut și mergea după El, slăvind pe Dumnezeu. Și tot poporul, care văzuse, a dat laudă lui Dumnezeu.” (Luca 18, 35-43)

În șirul minunilor pe care evangheliștii le-au transmis în scrierile lor, se numără și minunea vindecării orbului din Ierihon, cunoscut sub numele de Bartimeu. Călătorind din Galileea spre Ierusalim, înainte de Patimile Sale, Hristos trece din nou prin Ierihon și de această dată este întâmpinat de mulțime multă, care, auzindu-i faima, a ieșit să îl cunoască. Mulțimea se apropia de Hristos pentru a-l auzi cuvintele, pentru a-l vedea și pentru a se vindeca atingându-se de El. Zgomotul mulțimii se aude și la marginea cetății unde ședea un orb cerșind. Acest tablou pe care evanghelistul Luca ni-l conturează este cât se poate de actual. Vedem și noi în viața de zi cu zi mulțimea agitată care se înghesuie pentru a ajunge cât mai repede să-și atingă anumite scopuri fără a ține cont de semenii lor. Trecem pe lângă semeni aflați în neputințe fără a le acorda atenție sau vreun sprijin.

Orbul află că trece Iisus din Nazaret, și cuprins de o speranță a început să strige: Iisuse, Fiul lui David, miluiește-mă! Strigătul izvora din adâncul sufletului, un strigăt care aștepta să fie auzit de Hristos. Mulțimile îl temperau spunându-i să tacă, însă el mai cu îndârjire striga știind că este singura lui șansă în vederea vindecării. Mult timp L-a așteptat, iar acum așteptarea a adus

roade. Știind că El îi poate da totul și punându-și nădejdea în mila Lui, fără să ia în seamă mulțimea, strigă la Cel de la care poate primi lumina: „Fie-Ți milă de mine!”. Constatăm astfel că orbul Bartimeu nu era orb cu duhul, credința lui în Iisus Hristos îi dădea o altă vedere. Nu a văzut orbul soarele, nici luna, iarba sau florile, dar L-a văzut pe Dumnezeu și L-a simțit în preajmă, chiar dacă nu L-a văzut chipul.

Mila reprezintă simțământul divino-uman aflat la confluența cerului cu pământul, a iubirii cu bunătatea, altruismul și răbdarea. Mila pe care Domnul o simte față de orbi, văduve, slăbănogi și leproși este dovada vie a întrupării Sale. Aceasta i-a asigurat orbului izbăvirea. Din starea în care a căzut, Dumnezeu l-a ridicat, poruncind să-l aducă la El și după ce și-a lepădat haina plină de păcat și stricăciune în care i-a fost îmbrăcat sufletul, l-a cerut: „Doamne, să văd” (Luca 18, 41). Venind la Hristos, a venit la cunoștința că Iisus este Domnul. Iisus i-a zis: „Vezi! Credința ta te-a mântuit”. Printr-un cuvânt, orbul a primit vederea. Redându-i vederea, Dumnezeu l-a restaurat la starea dintâi. Orbirea trupească l-a dus la vederea duhovnicească, iar aceasta i-a adus mântuirea.

Continuare în pagina 2

Pr. Adrian HANȚIU

Din sumar

► Hramul Paraclisului Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad
pagina 3, L.F.

► Știri
pagina 4

Doamne, să văd!

Urmare din pagina 1

Din cuprinsul evangheliei observăm că aparent este vorba doar de vederea propriu-zisă. Constatăm că există o vedere și o orbire fizică, dar și o vedere și o orbire duhovnicească. De văzut în sens propriu, au văzut și fariseii și mulți dintre noi care vedem paiele din ochii semenilor noștri, greșelile și păcatele lor, le cercetăm abaterile pentru a ne alimenta și înprospăta cu ură și scârbă împotriva semenilor și a le făuri o înfățișare care să-i denigreze în ochii noștri. Mântuitorul Însuși de multe ori ne zice: „Ochi aveți și nu vedeți, urechi aveți și nu auziți și nu vă aduceți aminte” (Marcu 8, 18), pentru că s-a învârtoșat inima voastră. A vedea poate însemna dobândirea unor capacități vizuale de a reține defecte, greșeli sau ticuri: „De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău și iată bârna este în ochiul tău?” (Matei 7, 3-4).

A vedea poate semnifica și capacitatea de a descoperi natura cu podoabele ei, faptele bune ale semenilor, lăuntrul fiecăruia dintre noi, dar și lucrarea duhului: arta, bunătatea, jertfa, curajul, devotamentul, slujirea, bunăvoirea, trezirea din starea de latență. Această vedere spirituală ne face să-L vedem pe Dumnezeu și pe aproapele nostru cu ochiul spiritual, ne descoperim pe noi și ne luminăm de multe feluri de orbiri, constatând că ne judecăm semenii pentru păcatele pe care noi le tănuim. Mântuitorul îi numește pe fariseii „fățarnici” (Matei 23, 14), deoarece ei făceau păcate mai mari decât cei pe care îi judecau după păcatele lor. Din păcate Hristos nu a reușit să deschidă ochii multor contemporani ai săi, care așteptau un Mesia politic care să-i scoată de sub jugul asupririi. Aceștia nu au înțeles că Mântuitorul urmărea să-i elibereze de păcate și să le redea lumina sufletească.

Înțelesul de taină al sintagmei a vedea înseamnă a ne vedea pe noi, a ne vedea nimicnicia, ticăloșia și de a declanșa în memoria noastră un proces care să trezească în noi conștiința de a vedea în noi, de a ne cunoaște așa cum suntem în realitate. Odată ce ne curățim ochii și vălul cade, ne vedem complet, din exterior, într-un mod obiectiv, și nu ne mai temem de Dumnezeu care este atotbun, ci de noi înșine. Începe o judecată pe care o face fiecare dintre noi prin examenul de conștiință, devenind neindulgenți cu noi și încercând să ne îndreptăm treptat. Acesta este darul cel mare al lui Hristos prin care începem să ne vedem așa cum suntem și nu cum ne-ar plăcea să fim văzuți (înzestrați numai cu drepturi, calități și superiori semenilor noștri). Iluzia astfel încetează, iar noi ne putem vedea precum Dreptul Judecător. Aceasta este o judecată premergătoare Judecății de Apoi.

Constatăm că fiecare om vede ceea ce caută. Dacă Îl căutăm pe Dumnezeu, Îl „vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură, iar atunci, față către față” (I Corinteni 13, 12). Ochiul curat le vede pe toate curate. Avem ochi, dar citim oare cum se cuvine sensul a ceea ce vedem? Suntem înzestrați cu o vedere fizică prin care vedem lumea înconjurătoare și frumusețile ei. Ochiul vede ceea ce este în fața lui, însă cunoașterea prin această vedere este una limitată. Vara zărim o rază de soare pătrunzând pe fereastră și în acea rază de soare o mulțime de particule plutind în aer. Ochiul poate vedea, dar nu poate să cuprindă totul. Următoarea treaptă a vederii este mintea cu care gândim corect și realizăm conexiune logice, raționale. Ca ființe cerebrale gândim, însă nu ne putem explica cum funcționează creierul pentru a gândi. Și această vedere este una limitată. Cealaltă vedere, cea a sufletului, cunoașterea prin inimă, nu face altceva decât să întregescă tabloul pe care celelalte vederi îl conturează. Inima noastră ia parte la măreția din jurul nostru prin trăirile pe care ea le culege: prin sentimente și stări.

Orbul Bartimeu și orbul din naștere au primit nu numai vederea trupestă ci și pe cea sufletească, primind har peste har, dezlegarea păcatelor și bucuria dragostei de a fi în comuniune harică cu Dumnezeu.

Vederea fizică, vederea cu mintea și cea cu inima conturează ceea ce se numește „vedere prin credință”. Această vedere a avut-o și orbul din evanghelie. Paza celor cinci simțuri a păstrat ochiul spiritual curat și, după cum Mântuitorul spune, „Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat” (Matei 6, 22-23). Bartimeu a căutat să privească întotdeauna înainte, gândindu-se la binele pe care e dator să îl facă.

Să fim mulțumitori pentru lumina ochilor pe care Dumnezeu ne-o oferă, pentru lumina duhovnicească pe care luptăm să o dobândim, astfel încât vederea noastră să fie mai bună și gândul nostru să fie de mulțumire și de laudă lui Hristos, Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul care vine în lume. Amin.

Elevii au nevoie de ateliere practice și lucru manual

Un sfert din copiii din România abandonează școala până în clasa a XII-a, iar principalul motiv este că metodele de predare sunt învechite, fără nici o legătură cu noua realitate dominată de tehnologie, iar elevii nu găsesc nici o atracție în școală, arată rezultatele studiului „Barometrul forței de muncă”, realizat de PwC România. Ca soluție, ar trebui ca mediul de afaceri să fie încurajat să ia legătura cu școlile și să le ajute, eventual printr-o scădere a taxelor pentru investițiile pe care le-ar face în învățământ, spun specialiștii.

Una dintre marile probleme ale învățământului este faptul că pierdem foarte mulți copii pe drum. Avem un abandon școlar până la clasa a XII-a de 25%, iar 40% din cei din clasa a VIII-a nu pot citi și nu înțeleg un text.

„Din învățământul tehnic, 30% se angajează în domeniul urmat în școală și 26% din cei de 30 de ani au făcut facultatea. În plus, un număr foarte mic de oameni învață de-a lungul vieții. (...) Maximum 30% din copii se angajează în domeniul în care se pregătesc”, a afirmat Măriuca Talpeș, reprezentant al Coaliției pentru Dezvoltarea României (CDR), într-o conferință de presă în care a prezentat concluziile unui studiu pe tema crizei forței de muncă.

Potrivit acesteia, cele mai mici investiții sunt în zona de preșcolari și școala primară, unde România investește cel mai puțin, respectiv 0,7% din PIB, față de 1,5% media euro-

peană. La învățământul secundar stăm mai bine, adică se investește 1,5% din PIB, față de 1,9% media europeană, iar la învățământul terțiar suntem peste media europeană ca investiție din PIB.

„De ce pierdem copiii pe drum? Metodele de predare din școală, acum, au rămas ca pe vremea noastră sau a bunicilor noștri. Pentru copii, școala nu mai este atractivă. Tot ce fac copiii la școală nu mai este legat de lumea înconjurătoare, nu învață prin proiecte, nu învață integrat. Copiii nu se bucură de școală. Suntem printre ultimele țări din lume la ceea ce înseamnă atractivitatea școlii pentru copii”, a arătat reprezentanta CDR.

Ea a arătat că ar trebui să avem profesori foarte bine selectați și plătiți de două ori mai bine decât acum.

„Până la clasa a VIII-a pierdem 16% din copii, iar la clasa a VIII-a cel mai grav lucru este că aproape jumătate din ei nu înțeleg un text și nu rezolvă o problemă simplă de matematică”, a adăugat Talpeș.

În ceea ce privește adolescenții, 7% merg către liceele vocaționale, precum cele de muzică, balet și școli pedagogice, iar ceilalți la învățământul profesional și tehnic - 49% și 44% la licee teoretice.

„Deci avem un sistem profesional și tehnic bogat, 49%, mai mare decât cel teoretic, însă foarte puțini se duc cu adevărat să lucreze în industrie. Ar trebui ca aceste școli să fie legate de mediul economic, iar

copiii să facă practică în aceste companii. Ar însemna ca toate liceele tehnologice să fie de tip dual, ceea ce ar însemna să păstrăm meseriile foarte legate de tehnologia viitorului și tot ce înseamnă copil cu atractivitate pentru lucrul manual să se bată pentru aceste licee”, a afirmat ea.

Din orice liceu, copiii ar trebui cu ușurință să intre la facultate, însă doar 33% din cei care fac liceul trec și bacalaureatul. Iar rata de abandon în facultate este de 38%.

„Ar trebui readuse atelierle practice, să reactivăm lucrul manual, dar nu cum era pe vremuri, ci la nivelul actual, precum ateliere de robotică sau de meșteșuguri tradiționale și foarte atractive astăzi. Ar trebui ca mediul de afaceri să fie încurajat să ia legătura cu școlile și să le ajute, poate printr-o scădere a taxelor pentru toate investițiile pe care mediul de afaceri le-ar face în școli”, a continuat responsabilul CDR.

În industria IT&C sunt 7.000 de studenți care termină facultatea anual, însă tot există un deficit de 5.000 de angajați, a mai spus Talpeș.

Coaliția pentru Dezvoltarea României a organizat recent o masă rotundă pentru a discuta rezultatele studiului „Barometrul forței de muncă”, realizat de PwC România pentru CDR, și recomandările mediului de afaceri privind posibile măsuri de diminuare a deficitului forței de muncă din România.

(ziarillumina.ro)

Să nu dorești slava deșartă, deoarece este mai bine să fii cineva, decât să crezi că ești. Dacă însă ești nesățios, să nu urmărești slava omenească, căci cu ce se folosește maimuța atunci când aude că este numită leu?

(Sfântul Grigorie Teologul)

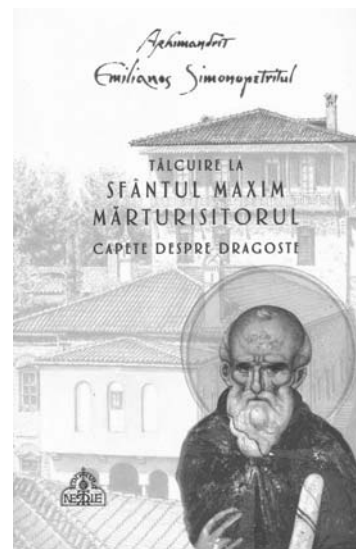
Să nu urăști pe nimeni

Înfrânează iuțimea sufletului cu dragostea; vestejește partea poftitoare a lui cu înfrânarea; înaripează partea rațională a lui cu rugăciunea. Și lumina minții nu se va întuneca niciodată.

Cele ce risipesc dragostea sunt acestea: necinstirea, păgubirea, defăimarea, fie că sunt îndreptate împotriva credinței, fie împotriva vieții; apoi bătăile, rănirile și cele următoare. Și acestea fie că se întâmplă cuiva personal, fie vreunui dintre rudele sau prietenii lui. Prin urmare, cel ce stinge dragostea prin vreuna din acestea încă n-a cunoscut care este scopul poruncilor lui Hristos.

Silește-te pe cât poți să iubesti pe tot omul. Iar dacă nu poți încă, cel puțin să nu urăști pe nimeni. Dar nu vei putea face nici aceasta dacă nu vei disprețui lucrurile lumii.

Te-a blestemat cineva? Să

nu-l urăști pe el, ci blestemul și pe dracul care a pus la cale blestemul. Căci dacă urăști pe cel ce te-a blestemat, ai urât un om și ai călcat porunca. Și ceea ce a făcut acela cu cuvântul, tu faci cu fapta. Iar dacă păzești porunca, arată semnele dragostei; și de poți face ceva

ajută-l, ca să-l izbăvești de rău.

Hristos nu vrea ca tu să porți vreunui om ură sau supărare, sau mânie, sau să îți minte răul în nici un chip și pentru nici un lucru vremelnic. Aceasta o strigă cele patru evanghelii.

Mulți suntem cei ce vorbim, dar puțini cei ce facem. Dar nimeni nu trebuie să strice cuvântul lui Dumnezeu pentru negrija proprie, ci să-și mărturisească neputința sa, nu să ascundă adevărul lui Dumnezeu. Aceasta pentru ca nu cumva să ne facem vinovați, pe lângă călcarea poruncilor, și de răstălmăcirea cuvântului lui Dumnezeu.

(Sfântul Maxim Mărturisitorul, „Capete despre dragoste”, IV, 80-85, în *Filocalia II*, traducere din grecește, introducere și note de pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2009, p. 110)

Hramul Paraclisului Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad

Ziua de 21 ianuarie este o zi aparte pentru Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad. Aceasta întrucât, în această zi îl prăznuim pe Sfântul Maxim Mărturisitorul, unul dintre ocrotitorii Paraclisului, alături de Sfântul Mare Mucenic Mina. Și în anul acesta, Sfântul Maxim Mărturisitorul, a fost cinstit după cuviință, cu o rânduală deosebită, așa cum de altfel se cuvine să fie cinstit ocrotitorul unui locaș sfânt de închinare și rugăciune. Astfel, Duminică seara, în ajun, a fost săvârșită slujba Vecerniei cu Litie, împreună cu Utrenia Sfântului.

A doua zi, de dimineață a fost săvârșit Acatistul Sfântului Mina și în continuare Sfânta Liturghie de praznic, încununată de slujirea Întâistătorului eparhiei noastre, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevcicu, însoțit de Părintele Arhidiacon Dr. Tiberiu Ardelean, Inspector Eparhial și cadru didactic al Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad. Faptul că ierarhul locului slujește de fiecare dată la hramul Paraclisului Facultății arată preocuparea constantă a Înaltpreasfințitului

Părinte Arhiepiscop pentru bunul mers al școlii teologice și pentru formarea duhovnicească a viitorilor preoți, care învață în această instituție de învățământ teologic.

Înaltpreasfințitul Părinte Episcop a fost întâmpinat în curtea așezământului teologic de către soborul părinților slujitori ai Paraclisului: părintele Lect. Univ. Dr. Ștefan Negreanu, Pr. Conf. Dr. Lucian Farcașiu și Pr. Lect. Dr. Ioan Lazăr – duhovnicul Facultății, și un numeros sobor de preoți din care au făcut parte foști studenți, masteranzi sau doctoranzi ai Facultății. Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop a fost condus în biserică, unde a slujit Sfânta Liturghie de hram, răspunsurile liturgice fiind date de către cele două străini formate din studenți și absolvenți ai Facultății. Slujba Sfintei Liturghii arhieresti a împărțit o mare bucurie tuturor celor prezenți în sfântul locaș.

La momentul potrivit din cadrul Dumnezeieștii Liturghii, chiriarul locului a rostit un frumos cuvânt de învățătură, care a impresionat atât prin adâncimea cugetării teologice cât și prin îndemnul părintești deosebit de

actuale care au fost adresate celor prezenți. Astfel, în introducerea, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei s-a referit la contribuția Sfântului Maxim Mărturisitorul la lămurirea învățării ortodoxe despre hristologie, mai precis la cele două firi, voințe și lucrări din Persoana divino-umană a Mântuitorului Hristos. Înaltpreasfinția Sa, s-a referit în continuare la o învățătură morală deosebită, desprinsă din opera Sfântului Maxim Mărturisitorul, și anume întristarea cea după Dumnezeu și valoarea acesteia pentru lucrarea de mântuire a sufletului. Înaltpreasfinția Sa a arătat din această perspectivă tendința omului de astăzi de a se întrista pentru toate greutățile sau nereușitele vieții acesteia trecătoare, efemere, în raport cu întristarea cea bună, pe care ar trebui să ne silim să o dobândim, și anume întristarea cea după Dumnezeu, care cuprinde în ea întristarea pentru păcatele pe care le săvârșim și care ne despart de Dumnezeu, dar și întristarea ca grijă că nu vom reuși să dobândim vederea bunătăților veșnice pregătite de Dumnezeu celor care se silesc

să le dobândească în ceruri.

La sfârșitul Sfintei Liturghii au fost binecuvântate prinoasele pregătite întru cinstea Sfântului Maxim Mărturisitorul și de asemenea, a fost săvârșită Litia mică pentru profesorii Facultății și ctitorii sfântului locaș, adormiți în Domnul.

Cuvântul de mulțumire adresat ierarhului a fost rostit de către Pr. Lect. Dr. Ștefan Negreanu, care a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru dragostea părintească arătată preoților slujitori ai Paraclisului, studenților și credincioșilor care se roagă împreună în acest sfânt locaș.

Părintele i-a mulțumit de asemenea Întâistătorului Eparhiei arădene pentru slujire și pentru cuvântul de învățătură, adresat celor prezenți la Sfânta Liturghie, invitându-l ca ori de câte ori timpul îi îngăduie, să participe la slujbele săvârșite în acest sfânt locaș.

Suntem încredințați de faptul că Sfântul Maxim Mărturisitorul aduce prin rugăciunile sale înaintea tronului lui Dumnezeu, un prisos de har și binecuvântare pentru Facultatea noastră, pentru studenții ei și pentru toți ostenitorii care-i cer sprijinul și mijlocirea.

L. F.

Sfântul Grigorie de Nazianz sau Teologul

A condus Sinodul al II-lea Ecumenic din 381, de la Constantinopol. Datorită disputelor religioase care sfâșiau Biserica timpului a renunțat la funcția de patriarh și s-a retras în calitate de ieromonah la Nazianz dedicându-se pentru tot restul vieții scrisului și rugăciunii.

A lăsat în urma sa o operă nu foarte întinsă însă foarte variată: omilii, discursuri îndreptate împotriva lui Iulian Apostatul scrisă după moartea împăratului, despre fuga din Pont, opere poetice, poeme istorice, scrisori către Sfântul Vasile cel Mare, către Nectarius, despre viața sa, *Plângere pentru Apollinarius*, *Cântec de seară*, *Invective* și altele.

Pentru adâncă sa învățătură și pentru elocvența sa, a fost supranumit și „Teologul”.

Enumerăm în continuare câteva maxime ale Sfântului Grigorie: „E nebun acela care, după ce s-a îmbogățit, își uită prietenul. Discuțiile care durează mult consumă

viața. Dumnezeu face totul cum vrea, iar omul cum poate. Cel care vorbește de rău e mereu în pierdere. Vorba bună e ca un leac pentru un suflet rănit. Omul rău trăiește păcătos și când e bogat. Să vorbească pot mulți, să înțeleagă - doar puțini. Mai bine taci decât să vorbești de rău. Pe mulți care fac rău îi scapă rangul. Nu judeca după aparențe ci după fapte. Încearcă să face bine oricui, nu doar ție însuși.”

Despre pedagogia divină în revelația Sfintei Treimi Sfântul ne spune că „Vechiul Testament proclama limpede pe Tatăl, mai nedeslușit pe Fiul. Cel Nou l-a arătat pe Fiul, a făcut să se întrezărească dumnezeirea Fiului. Acum Duhul are drept de cetățenie printre noi și ne dă o viziune mai clară despre sine. Într-adevăr, nu era prudentă proclamarea pe față a Fiului, pe când nu se mărturisea încă dumnezeirea Tatălui, nici adăugarea Duhului Sfânt ca o

povară în plus, ca să folosesc o expresie cam îndrăzneată, pe când nu era încă recunoscută dumnezeirea Fiului... Numai prin înaintări și progresări din slavă în slavă lumina Treimii va lumina în cea mai limpede strălucire”. (*Orationes theologicae* 5, 26, PG 36, 161 C).

Despre harul și misiunea preoțească Sfântul Grigorie îndeamnă că „înainte de a-i purifica pe alții, trebuie să începi prin a te purifica pe tine însuși; ca să poți învăța, trebuie să fii tu însuși învățat; să devii lumină, ca să luminezi, să te apropii de Dumnezeu, ca să-i poți apropia de El pe ceilalți, să fii sfințit, ca să sfințești, să duci de mână și să sfătuiești cu înțelepciune. Știi ai cui slujitori suntem, la ce înălțime ne aflăm și cum este Acela spre care ne îndreptăm. Cunoșc măreția lui Dumnezeu și slăbiciunea omului, dar și puterea lui. Așadar, cine este preotul? Este apărătorul adevărului, se înalță împreună cu îngerii, preamărește laolaltă cu

arhanghelii, ridică pe altarul din ceruri jertfele, este părtaș la preoția lui Christos, plămădește din nou făptura, reface [în ea] chipul [lui Dumnezeu, o zidește din nou pentru lumea de sus și, lucrul cel mai însemnat, este îndumnezeit și îndumnezeiește (*Oratio* 2, 71; 74, 73. PG 35, 480 A; 481 A-B).

Sfântul Grigorie Teologul moare la Constantinopol, în jurul anului 390, la 60 de ani, iar ziua pomenirii sfântului este 25 ianuarie pe stil nou (7 februarie pe stil vechi) și 30 ianuarie.

Să-l ne rugăm Sfântului Grigorie prin cuvintele troparului închinat lui: „Fluierul cel păstoresc al teologiei tale a biruit trâmbițele ritorilor; că ție, celui ce ai încercat adâncurile duhului, și s-au adăugat și Frumusețile Cuvântului. Ci, roagă pe Hristos Dumnezeu, Sfinte Părinte Grigorie, să mântuiască sufletele noastre.”

Prof. Amalia STANA

STIRI

Arhiepiscopul Aradului și-a sărbătorit ocrotitorul spiritual, pe Sfântul Apostol Timotei

Marti, 22 ianuarie 2019, clerul și credincioșii arădeni îl sărbătoresc pe Arhipăstorul lor, pe Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului. Înaltpreasfinția Sa și-a sărbătorit ocrotitorul spiritual în ziua de pomenire a Sfântului Ap. Timotei prin participarea la Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala Veche.

La finalul sfinteii slujbe, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, împreună cu Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Pr. prof. dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, Pr. Paroh Traian Micoroi, Pr. prof. dr. Ioan Tulcan, Pr. Teodor Pavel, Arhid. dr. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial și Arhid. Gheorghe Lehaci, a săvârșit un Te-Deum de mulțumire pentru toate binefacerile revărsate de Dumnezeu asupra Chiriarhului arădean. După acesta, Preasfinția Sa a evocat prin cuvinte alese personalitatea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei.

La orele amiezii, în sala festivă a reședinței arhiepiscopale Înaltpreasfinția Sa a fost înconjurat cu multă dragoste de oficialitățile centrale și locale, reprezentanții celorlalte culte istorice din municipiu, aflându-ne la jumătatea Săptămânii de Rugăciune pentru Unitatea Creștină, reprezentanți ai școlilor din eparhie, ostenitorii Centrului Eparhial, protopopii, preoții, monahii și monahiile din Eparhia Aradului. În numele celor prezenți, a clericilor și credincioșilor arădeni, Părintele Flavius Petcuț, protopopul Aradului, prin cuvinte alese, a transmis Arhipăstorului nostru cele de cuviință, sănătate și zile îndelungate. Cuvânt de felicitare i-a adresat și domnul ing. dr. Gheorghe Falcă, primarul Municipiului Arad.

Chiriarhul a adresat celor prezenți un cuvânt de mulțumire și de binecuvântare.

Arhiepiscopul Aradului îl are ca ocrotitor pe Sf. Ap. Timotei, ucenic al Sf. Ap. Pavel, de o jumătate de secol, din slăvita zi de prăznuire a Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul (24 iunie 1969), când a primit tunderea în monahism la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, iar din anul 1984, când a fost instalat episcop al Aradului, această zi a devenit sărbătoare pentru preoții și credincioșii Eparhiei Aradului.

Mulțumind mai întâi Bunului Dumnezeu pentru toate binefacerile revărsate asupra părintelui nostru sufletesc, Îl rugăm pe El, Dătătorul a tot binele, să întărească prin Harul Său ceresc, pe Arhipăstorul nostru, cu sănătate îndelungată și cu sporite puteri sufletești, spre slujirea cât mai rodnică a Bisericii strămoșești și a semenilor.

Liturghie Arhierescă în biserica din incinta Spitalului Județean Arad

În Duminica a XXIX-a după Rusalii (vindecarea celor 10 leproși), Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a poposit în biserica cu hramul „Sfânta Cuvioasa Parascheva”, din incinta Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad. Cu acest prilej, Chiriarhul arădean a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși, a reprezentanților din partea instituției medicale și a bolnavilor din spital. Din sobor au făcut parte Pr. Vasile Cucu, secretar eparhial, Pr. Cornel Neamțiu, Arhid. Dr. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial.

Cuvântul de învățătură, rostit de Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a fost pus sub titlul „Împlinirea rugăciunii” (în baza citirilor scripturistice ale duminicii: Coloseni 1; Luca 17), arătând că oglindește și stăruința în aceasta, trebuind să aibă ca urmare mulțumirea cuvenită după exemplul leprosului samarinean vindecat de Domnul, având și multe exemple din istoria biblică la care se referă și Cazania zilei cu îndemnul de a nutri constant nădejdea ascultării cererii, mai ales pentru cei în suferință, ca aceia din unitățile spitalicești, a adăugat Înaltpreasfinția Sa.

La finalul slujbei s-au binecuvântat prinoasele puse în cinstea Sfântului Ier. Grigorie Teologul, ce urmează a fi pomenit în această săptămână, și ale cărui moaște sunt așezate într-o raclă la loc de închinare în această biserică. Ele au fost primite în dar de la Eminența Sa Cardinalul Angelo Comastri, Vicarul General al Sanctității Sale pe lângă Cetatea Vaticanului.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de Grupul vocal „Sfântul Ioan Hrisostom”, condus de domnul prof. Paul Krizner.

Înaltpreasfinția Sa a transmis tuturor credincioșilor prezenți, conducerii Spitalului arădean, precum și bolnavilor de pe paturile de suferință, purtarea sa de grijă, rugând totodată pe Bunul Dumnezeu pentru toți cei care se ostenesc în cadrul acestei instituții medicale.

Duminica a XXIX-a după Rusalii în Parohia Arad-Faleză Sud

În Duminica a XXIX-a după Rusalii, 20 ianuarie 2019, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Sfântul Nicolae” din Municipiul Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Din sobor au făcut parte: Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Pr. paroh Pavel Brândușe, Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic, Arhid. Gheorghe Lehaci.

La momentul rânduit, ierarhul, a rostit un cuvânt de învățătură despre minunea vindecării celor 10

leproși, pe care Iisus i-a miluit și le-a redat sănătatea, dându-le o nouă șansă la viața normală. De asemenea, ierarhul a vorbit despre recunoștință, adică acea virtute morală prin care creștinul își arată mulțumirea datorată binefăcătorului său. Recunoștința ne face să vedem meritele mai marilor noștri și să simțim toate binefacerile pe care Dumnezeu le-a revărsat peste noi, a mai adăugat Preasfinția Sa.

Părintele paroh Pavel Brândușe a mulțumit Preasfințitului Părinte Emilian pentru vizita efectuată și binecuvântarea arhierescă oferită credincioșilor acestei parohii.

Ziua Unirii Principatelor Române marcată în Parohia „Intrarea Domnului în Ierusalim” din Arad

Anul acesta, în 24 ianuarie, se împlinesc 160 de ani de la dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza (1820-1873): ca domnitor al Moldovei, la 5 ianuarie 1859, și, după numai nouăsprezece zile, în 24 ianuarie, acesta este ales și domnitor al Țării Românești. Actul istoric din 24 ianuarie 1859 reflectă inteligența diplomatică a unei clase politice școlite la mari universități ale Europei, clasă politică promotoare a ideilor de unitate și progres încă din anul revoluționar 1848.

Cu câteva zile înainte de 24 ianuarie, la inițiativa conducerii Școlii Profesionale „ASTRA” Arad și a cadrelor didactice ale acesteia, a avut loc, la Biserica din Grădiște II, parastasul de pomenire a domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

Slujba parastasului a fost oficiată de părintele Viorel Roja, parohul bisericii. La slujbă au participat enoriașii bisericii și elevii ai Școlii Profesionale „ASTRA”.

După slujbă, am prezentat câteva date referitoare la ctitorul României moderne, domnitorul Alexandru Ioan Cuza. Am adus mulțumiri părintelui paroh Viorel Roja, pentru oficierea slujbei parastasului marelui domnitor.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.